

Tekst Jan Oosterkamp.

Fochteloo. In het zicht der bevrijding.

Er is mij gevraagd om wat te vertellen over de laatste dagen van de oorlog voor onze bevrijding in April 1945.

We kregen in de gaten dat onze bevrijding met de dag naderde door het terugtrekken van het Duitse leger.

We merkten dat er afen toe zware ontploffingen waren en vliegtuigen naar de grond doken als ze beschietingen uitvoerden.

En opeens waren ze daar, de terugtrekkende Duitse soldaten .

Ze werden vooraf gegegaan door kwartiermakers die de boeren aan de straat duidelijk maakten dat ze onderdak moesten verlenen aan Duitse soldaten.

Ook aan een aantal wagens, dat kwam op de schuurdeur te staan met grote letters b.v. ein zug, zwei zug.

Spoedig daarna kwamen de Duitse soldaten met paard en wagen.

Of dat overal gebeurde weet ik niet maar de paarden werden uitgespannen en bij de boeren in het land gelaten.

Hoeveel Duitsers er waren weet ik niet precies, maar bij Sipke Hof nu Oosterkamp waren er 40.

Achter het huidige café 't Korhoen stond de gecamoufleerde keukenwagen.

Af en toe moesten daar soldaten naar toe om zogenaamd aardappelen te schillen.

Als ze daarnaartoe gingen liepen ze achter elkaar onder de bomen om niet opgemerkt te worden door jachtvliegtuigen.

Hoewel aan de bomen zat toen nog maar weinig blad.

Blijkbaar kreeg men te weinig eten want sommige soldaten gingen bij de boeren langs voor eieren en melk.

De meeste boeren wilden geen eieren aan de Duitse soldaten verkopen.

Melk had men niet die ging gewoon naar de fabriek.

Al gauw bleek dat we van deze soldaten weinig meer te vrezen hadden.

Ze wilden zo gauw mogelijk naar huis.

Wij deden gewoon ons werk op het land, toen mijn vader en ik thuiskwamen te eten vertelde mijn moeder dat er een huilende soldaat aan de deur was geweest.

Wat zou hij bij thuiskomst terugvinden van vrouw en kinderen.

Vanuit het oosten de Russen, vanuit het westen de Amerikanen en daar boven de bommenwerpers. Dat liet ook mijn moeder niet onberoerd.

Op een avond met mooi weer waren er ook weer Duitsers voor een praatje en eieren.

De onderduiker die bij ons was liep op een soldaat af en deed de hand achter de gesp van de koppelriem.

Daar stond op "Gott mit uns" en hij maakte de opmerking , maar nu niet meer.

De betreffende soldaat schudde misnoedig met zijn hoofd en antwoordde "nein".

Er was nog een jong soldaatje die heel trots zijn pistool liet zien aan mij en mijn zuster.

Dat joch geloofde volgens mij nog in een overwinning van Hitler.

Op een andere dag zagen wij Duitsers met paard en wagen de schoolreed uitrijden naar de wijk.

Het verhaal ging dat ze een ree hadden geschoten, dat kan wel waar zijn.

Op een zondagmiddag hoorden we achter de boerderij van Sipke Hof steeds schoten.

Later hoorden we dat ze behoorlijk "schnaps" gedronken hadden, de lege flessen werden in het wagenhok op de cultivator gezet en kapot geschoten.

Op een avond was het een drukte van belang, de Duitsers waren druk bezig om de paarden in het land te vangen en voor de wagen te spannen.

Duidelijk was te zien dat men verder wilde trekken.

Spoedig hoorden we dat we waren bevrijd.

Wel hadden de Duitsers nog de kippen van Sipke Hof meegenomen.

De bij ons aanwezige onderduikers en ik besloten om dezelfde middag even in Appelscha en Oosterwolde te kijken.

In Appelscha was behalve beschadigde huizen niet veel te zien, in Oosterwolde des te meer. De Canadezen reden met hun pantserwagens over de brug onder luid gejuich van met vlaggen zwaaiende kinderen.

Wij hoorden dat men bezig was om N.S.Bers op te pakken.

's Zondags daarop zijn we met een aantal jongeren naar Oosterwolde geweest.

Het was er een drukte van belang in de omgeving van het toen nog bestaande Hotel de Gouden Klok.

Door de toenmalige locoburgemeester Hendrik Vondeling werd vanaf de serre van het hotel een toespraak gehouden.

Ik herinner mij dat hij stilstond bij het feit dat president Roosevelt van de V.S. was overleden en het einde van de oorlog niet meer meemaakte.

Door het muziekkorps van Oosterwolde werd het Wilhelmus gespeeld en waren we eindelijk overtuigd dat we bevrijd waren.

Jan Oosterkamp.